

## CONCEPT

Aan de heer Jean-Claude Juncker  
Voorzitter van de Europese Commissie  
Rue de la Loi 200  
B-1049 Bruxelles  
België

Onderwerp: Gemotiveerd advies (subsidiariteit) over de EU-voorstellen betreffende een gemeenschappelijke heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCTB) – COM (2016) 685 en betreffende een gemeenschappelijke, geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB) – COM (2016) 683

Geachte heer Juncker,

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft de EU-voorstellen betreffende een gemeenschappelijke heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCTB) – COM (2016) 685 en betreffende een gemeenschappelijke, geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB) – COM (2016) 683<sup>1</sup> getoetst aan het beginsel van subsidiariteit.

Met deze brief stel ik u in kennis dat het oordeel van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over de subsidiariteit van bovengenoemde voorstellen negatief is. De Tweede Kamer onderschrijft het belang van de aanpak van belastingontwijking, maar is de mening toegedaan dat de CC(C)TB-voorstellen niet in overeenstemming zijn met het subsidiariteitsbeginsel. De Tweede Kamer is er niet van overtuigd dat het optreden van de EU door middel van de CC(C)TB-voorstellen duidelijke voordelen oplevert ten opzichte van het nationaal optreden door de lidstaten.

De Tweede Kamer ziet om uiteenlopende redenen geen duidelijke voordelen van het invoeren van de thans voorliggende CC(C)TB-initiatieven. Belangrijke argumenten om de subsidiariteit negatief te beoordelen zijn dat de voorstellen mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de Nederlandse economie, dat de voorstellen volgens de Tweede Kamer een “race to the bottom” niet stoppen, dat de maatregelen waarschijnlijk niet of nauwelijks bijdragen aan het voorkomen van belastingontwijking en dat met deze voorstellen er verschillende belastingregimes blijven bestaan.

In de bijlage treft u de bijdragen van de fracties aan waarin zij hun standpunten inzake o.a. de subsidiariteit meer in detail uiteenzetten. Ik zou het op prijs stellen indien u de bijdragen betreft bij uw reactie op deze brief.

Het Europees Parlement, de Raad en de Nederlandse regering ontvangen een afschrift van deze brief.

---

<sup>1</sup> Hierna: CC(C)TB-voorstellen

Hoogachtend,

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,  
Khadija Arib

## **Bijlage. Bijdragen van de verschillende fracties**

De Tweede Kamer der Staten-Generaal telt 150 zetels. Deze zetels zijn als volgt verdeeld:

- Volkspartij voor Vrijheid en Democratie - VVD (40)
- Partij van de Arbeid - PvdA (35)
- Socialistische Partij - SP (15)
- Christen Democratisch Appel - CDA (13)
- Partij voor de Vrijheid - PVV (12)
- Democraten 66 - D66 (12)
- ChristenUnie - CU (5)
- GroenLinks - GL (4)
- Staatkundig Gereformeerde Partij - SGP (3)
- Partij voor de dieren - PvdD (2)
- 50PLUS (1)
- Groep Kuzu/Öztürk - GrKÖ (2)
- Groep Bontes/Van Klaveren - GrBvK (2)
- Houwers (1)
- Klein (1)
- Monasch (1)
- Van Vliet (1)

In het kader van de beoordeling van de subsidiariteit van de voorstellen hebben acht fracties een bijdrage geleverd.

### **Beoordeling subsidiariteit**

De leden van de **VVD-fractie** beoordelen de subsidiariteit van het CCTB-voorstel negatief. Deze leden willen dat Nederland zelf baas blijft over de vennootschapsbelasting. Daarnaast dragen de CCTB-voorstellen ook niet bij aan de doelstellingen om de interne markt en het ondernemingsklimaat te versterken of om belastingontwijking aan te pakken. De onder het Nederlands EU-voorzitterschap aangenomen Richtlijn anti-belastingontwijking (ATAD) heeft al geleid tot een fors pakket aan anti-misbruikmaatregelen. Aanvullend daarop draagt het CCTB-voorstel niets extra bij aan het doel. De leden van de fractie van de VVD zien de CCTB als een opmaat richting CCCTB en deze leden willen die fuik niet inzwenmen. De leden van de VVD-fractie willen geen bevoegdheden op het gebied van de vennootschapsbelasting overdragen aan de EU. Met de CCTB is alleen nog maar concurrentie op tarief mogelijk en dat zorgt juist voor een “race to the bottom”. In het CCTB-voorstel sneuvelt de Nederlandse deelnemingsvrijstelling in de huidige vorm, terwijl deze nog niet zo lang geleden met veel pijn en moeite is gered in de ATAD-voorstellen. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat op het moment dat de weg van de CCTB zou worden ingeslagen, er geen weg meer terug is en dan krijg je dezelfde problemen als nu bij het inflexibele btw-stelsel, waarbij (nationaal) gewenste wijzigingen vrijwel onmogelijk zijn of

erg lang duren. De Commissie geeft aan dat het alleen op EU-niveau mogelijk is een gemeenschappelijke belastinggrondslag vast te stellen ter versterking van de interne markt. Volgens de leden van de VVD-fractie blijkt niet uit de voorstellen dat een Europese oplossing toegevoegde waarde heeft voor alle actoren die bij dit vraagstuk zijn betrokken.

De leden van de VVD-fractie beoordelen de subsidiariteit van het CCCTB-voorstel negatief. Deze leden willen dat Nederland zelf baas blijft over de vennootschapsbelasting. Belastingen behoren tot de soevereiniteit van de lidstaten. Voor de leden van de VVD-fractie is het onwenselijk dat er een verschuiving plaatsvindt op het terrein van directe belastingen van nationaal naar Europees niveau. In 2011 toonde de Europese Commissie al dat het invoeren van een CCCTB negatieve economische effecten heeft voor de Europese Unie en de lidstaten. Het is onduidelijk voor deze leden waarom dit welvaartsverlies bij de huidige voorstellen niet zou optreden. Uit de stukken van de Europese Commissie blijkt ook niet dat er meerwaarde is voor alle betrokken actoren. Het voorstel kost Nederland economische groei, banen en belastingheffing. Het voorstel werkt wellicht goed voor grote landen met een maakindustrie, maar het is zeker niet goed voor kleine landen met een open economie, zoals Nederland. De CCCTB zou verplicht worden voor bedrijven met omzet van meer dan 750 miljoen euro; daardoor wordt het voorstel complex en lastig in de uitvoering met alle kosten van dien, omdat er twee verschillende belastingssystemen zijn. De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat er geen nut en noodzaak is om op Europees niveau over te gaan tot consolidatie en herverdeling van de winst. Er bestaan in OESO-verband al – van deze verdeelsleutel afwijkende – afspraken over onderlinge verrekenprijzen op basis waarvan de winst internationaal wordt gealloceerd. De voorgestelde verdeelsleutel is door het negeren van de waarde creatie door immateriële en financiële activa daarbij nog eens nadelig voor de modernere economieën. De geluiden in de samenleving keren zich meer en meer tegen het overdragen van soevereiniteit aan Brussel. De Europese Commissie geeft hiermee aan blind en doof te zijn voor kritische geluiden uit de samenleving en voedt daarmee de Eurosceptis. De Commissie heeft in haar afwegingen de maatschappelijke effecten van deze toenemende ontevredenheid op geen enkele manier meegenomen.

De leden van de **PvdA-fractie** oordelen dat onderhavige richtlijnen voldoen aan het subsidiariteitsbeginsel. Zij onderkennen dat beleid op het gebied van directe belastingen in beginsel voorbehouden is aan individuele lidstaten. Dat neemt niet weg dat de lidstaten ook op dit vlak grote gezamenlijke belangen hebben. Er bestaat brede internationale consensus over de onwenselijkheid van belastingontwijking. Tevens bestaat brede consensus over het feit dat belastingontwijking het beste internationaal aangepakt kan worden. Daarnaast draagt harmonisatie aan het beter functioneren van de interne markt en helpt harmonisatie bij het stoppen van ongewenst concurrentie tussen lidstaten op het gebied van de vennootschapsbelasting.

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat belastingontwijking terecht vol in de belangstelling staat. De OESO becijferde dat overheden jaarlijks tot USD 240 miljard mislopen door belastingontwijking. Op initiatief van de G20 werd dan ook een belangrijk politiek besluit genomen. Belastingontwijking zou wereldwijd gecoördineerd aangepakt

worden. Onder leiding van de OESO ging het BEPS project van start. Alle lidstaten van de EU hebben zich geconformeerd aan de uitkomsten van BEPS. Dit heeft tot resultaat geleid, in de vorm van de Anti Tax Avoidance Directive (ATAD).

De leden van de PvdA-fractie geven aan dat BEPS ons heeft geleerd dat belastingontwijking draait op verschillen tussen belastingstelsels. Zeker op het Europese continent is dit een factor van groot belang. Een grote economische verwevenheid, kleine barrières voor grensoverschrijdende kapitaalstromen en tegelijkertijd grote verschillen tussen fiscale stelsels leiden ertoe dat de mogelijkheden tot belastingontwijking op het continent legio zijn. Deze leden wijzen er op dat de lidstaten dit ook bij unanimititeit hebben onderkend, door samen deel te nemen aan het BEPS project, en door samen de ATAD-richtlijn aan te nemen.

Het sluitstuk van het verkleinen van stelselverschillen zou aldus de leden van de PvdA-fractie een CCCTB zijn. Met een CCTB kan hiertoe een eerste stap worden genomen. De CCTB verkleint verder de mogelijkheid tot misbruik van kwalificatieverschillen, waarderingsverschillen, afschrijvingstermijnen enzovoorts. Met de CCCTB is belastingontwijking op deze wijze geheel onmogelijk. Voorstellen die daartoe leiden zijn dus volledig in lijn met de intentie van alle lidstaten om belastingontwijking gezamenlijk aan te pakken. Het is tevens in het belang van alle lidstaten dat bedrijven de belasting betalen waarvoor de wet is geschreven, en niet meer hun belastingdruk kunnen manipuleren.

De EU kent één interne markt voor goederen en diensten. Belemmeringen tussen lidstaten worden zoveel mogelijk weggenomen, concurrentieverschillen worden tevens zoveel mogelijk weggenomen. De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat de verschillen in winstbelastingstelsels wellicht de grootste belemmering vormen in de interne markt die nog aanwezig is. Het maakt uit in welke lidstaat het hoofdkantoor staat, het maakt uit in welke lidstaat het verkoopkantoor staat, en het maakt uit in welke lidstaat de overtollige cash wordt opgeslagen. Dat het hoofdkantoor in Nederland staat, dat het verkoopkantoor in Ierland staat en dat de overtollige cash in België wordt beheerd is hoofdzakelijk fiscaal gedreven. Dat is overduidelijk een marktverstoring volgens deze leden. Het is dus volledig in overeenstemming met het verder versterken van de interne markt om deze verstoring weg te nemen. En een CCTB en een CCCTB dragen daaraan bij.

De leden van de PvdA-fractie constateren voorts dat er een race naar de bodem gaande is op het gebied van vennootschapsbelasting. Landen proberen bedrijvigheid aan te trekken door te concurreren op tarieven en grondslagen in de winstbelasting. Dit is een zero sum game, de winnaar krijgt de bedrijvigheid, maar die gaat ten koste van bedrijvigheid elders. De verliezer is de gewone belastingbetaler, die langzamerhand de inkomsten uit winstbelasting ziet afnemen. Een afname die moet worden gecompenseerd met hogere lasten op arbeid en consumptie.

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat deze concurrentie op het gebied van de vennootschapsbelasting alleen met Europese samenwerking kan worden gestopt. Het zijn vooral de kleinere Europese lidstaten die er een hoofdrol in spelen. De EU is bij uitstek in

staat om de voorwaarden voor een gelijk speelveld te creëren, en dit in sommige gevallen ook op te leggen aan omringende landen met wie een intensieve handelsrelatie bestaat. De aanpak van schadelijke belastingconcurrentie is in het belang van alle lidstaten. De onderlinge concurrentiestrijd zou moeten worden gevoerd op basis van productiviteitsverhogende factoren, zoals onderwijs, infrastructuur en goed bestuur. Een CCTB en CCCTB kunnen daaraan bijdragen.

De leden van de **SP-fractie** staan positief tegenover een EU-minimum voor de grondslag en de tarieven van de vennootschapsbelasting. Daarmee kan de race-to-the-bottom een halt toe worden geroepen. Maar het onderliggende voorstel wijkt op cruciale punten af van waar de leden van de fractie van de SP voor staan. De Commissie kiest er niet voor om een minimumtarief en een minimumgrondslag voor te stellen, terwijl dit lidstaten meer vrijheid zou hebben gegeven hun belastingsysteem naar eigen goeddunken in te stellen.

Volgens de leden van de SP-fractie leiden de voorstellen van de Commissie er voor bedrijven met een omzet van minder dan 750 miljoen euro toe dat zij kunnen blijven ‘shoppen’ tussen belastingssystemen. Hun mogelijkheden om te shoppen, worden zelfs vergroot aangezien een nieuw systeem voor de winstbelasting moet worden opgezet waar de bedrijven voor kunnen kiezen. De SP-fractie ziet dan ook niet dat de voorstellen leiden tot het terugdringen van ‘de verstoringen die uit de huidige wisselwerking tussen achtentwintig nationale belastingstelsels voortvloeien’, zoals de Commissie beoogt te bereiken.

De SP beoordeelt de subsidiariteit van de voorstellen daarom als negatief.

De leden van de **CDA-fractie** oordelen negatief over de subsidiariteit van de onderliggende EU-voorstellen. De voorstellen dragen niet bij aan het beoogde doel van belastingontwijking aanpakken. Hiertoe is immers reeds effectief een stap gezet door het aannemen van de Richtlijn anti-belastingontwijking. Bovendien zou het onderliggende EU-voorstel nieuwe mogelijkheden tot belastingontwijking kunnen veroorzaken als bedrijven met een omzet lager dan € 750 miljoen de mogelijkheid krijgen om te kiezen tussen de geharmoniseerde grondslag of de grondslag die volgt uit de nationale heffingswet. Omdat geen sprake is van een duidelijke aanpak van belastingontwijking, kan slechts geconcludeerd worden dat de EU-voorstellen een wijziging zijn van de fiscale wetgeving, die tot de nationale soevereiniteit van de lidstaten behoort. Ook voor het verdelen van winsten over lidstaten oordelen deze leden negatief met betrekking tot de subsidiariteit. Volgens de leden van deze fractie past het de EU niet hierover afspraken te maken, nu in de OESO reeds afspraken zijn gemaakt over onderlinge verrekenprijzen. De EU-voorstellen wijken van deze afspraken af.

De leden van de **PVV-fractie** zijn van oordeel dat onvoldoende is aangetoond dat optreden door de Europese Unie voordelen heeft ten opzichte van optreden door de individuele lidstaten afzonderlijk.

De PVV-fractie is van mening dat het invoeren van de richtlijnen niet voor alle belanghebbenden voordelen oplevert, waardoor er een afweging gemaakt moet worden tussen

de voordelen voor de een en de nadelen voor de ander. In deze afweging merken de leden van de PVV-fractie op dat de positieve welvaartswinst voor de EU als geheel zeer beperkt is. De leden van de fractie van de PVV constateren dat de invoering van de voorgestelde richtlijnen er zelfs een negatief effect heeft op het BBP in de EU als geheel.

Uit de impact assessment van de Europese Commissie bij het vorige voorstel voor een CCCTB-richtlijn, bleek de invoering daarvan naar verwachting zou leiden tot een afname van het BBP op EU-niveau.

Voor Nederland zal het invoeren van de voorgestelde CCCTB-richtlijn nadelig zijn voor het algemene welvaartsniveau. Voor de meeste lidstaten betekent dit een daling van het BBP. Op grond van gegevens uit 2011 kan voor Nederland de afname van het BBP oplopen tot 1,69%, wat neerkomt op een welvaartsverlies van € 11 à € 2 miljard. Het baart de leden van de PVV-fractie zorgen dat de invoering van de voorgestelde CCCTB-richtlijn het Nederlandse investeringsniveau sterk zal doen afnemen.

De invoering van de voorgestelde CCCTB-richtlijn zal leiden tot een budgettaire derving. De voorgestelde verkleining van de belastinggrondslag zal leiden tot een afname van de belastinginkomsten in Nederland en in andere lidstaten. Een dergelijke inbreuk op de budgettaire positie van lidstaten komt in het licht van het stabiliteits- en groeipact altijd op een ongelukkig moment, aldus de leden van de PVV-fractie.

De leden van de PVV-fractie zijn derhalve van mening dat het voorstel niet voldoet aan het subsidiariteitsbeginsel.

De leden van de PVV-fractie zijn van mening dat het optreden van de EU verder gaat dan nodig om de doelstellingen van het Verdrag te verwezenlijken en is daarom van oordeel dat het voorstel ook niet proportioneel is. Zij geven daarbij de volgende argumenten.

De introductie van een nieuw stelsel levert hoge kosten op. Daarbij zou het een extra opgave betekenen met betrekking tot de belastingverdragen die gebaseerd zijn op het huidige stelsel en niet op de voorgestelde situatie met een extra stelsel. Ook dit achten de leden van de fractie van de PVV onwenselijk en niet proportioneel ten opzichte van de beoogde voordelen.

Daarnaast valt de voorgestelde verdeelsleutel voor gezamenlijke (grensoverschrijdende) geconsolideerde winst voor lidstaten met een omvangrijke dienstensector nadelig uit, omdat factoren als immateriële en financiële activa niet zijn opgenomen in het verdeelmodel. Onder meer Nederland zou hierdoor disproportioneel worden benadeeld.

De leden van de **D66-fractie** zijn voorstander van een geharmoniseerde Europese grondslag voor de vennootschapsbelasting. De leden oordelen de subsidiariteit voor de CCTB dan ook positief. Dit neemt niet weg dat de leden kritische vragen hebben bij de vormgeving van het EU-voorstel voor de CCTB en de CCCTB. Zo hanteert de CCTB een smallere grondslag voor

de vennootschapsbelasting dan de huidige Nederlandse grondslag, sluit deze niet aan bij de huidige belastingverdragen en zien de leden nog uitdagingen in de uitvoering van het voorstel.

Wat betreft het voorstel voor een geconsolideerde grondslag, de CCCTB, zijn de leden nog wat terughoudender over de vormgeving. De voorgestelde verdeelsleutel die gehanteerd wordt bij de CCCTB is niet voordelig voor Nederland. Een verdeelsleutel moet meer rekening houden met kleinere landen met een grote innovatieve dienstensector. Ondanks de kritische blik op de vormgeving van het voorstel, oordelen de leden van de D66-fractie ook voor de CCCTB de subsidiariteit positief.

De leden van de D66-fractie staan achter een Europese aanpak van belastingontwijking. De leden zijn van mening dat belastingontwijking alleen op Europees niveau effectief kan worden aangepakt. De leden van de D66-fractie zien dus ook geen reden om een gele kaart trekken voor de CCTB of de CCCTB.

De leden van de **ChristenUnie-fractie** hebben kennisgenomen van de voorgestelde richtlijnen van de Raad betreffende een gemeenschappelijke heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCTB) en een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting (CCCTB). Deze leden onderkennen dat belastingontwijking een grensoverschrijdend probleem is dat om een grensoverschrijdende aanpak vraagt. Deze leden zien derhalve de meerwaarde van Europese afspraken. Over de wijze waarop in de voorgestelde richtlijnen invulling wordt gegeven aan de aanpak van belastingontwijking zijn deze leden kritisch. Daarbij moet worden aangetekend dat de kritiek op de CCCTB fundamenteeler van karakter is dan op de CCTB. Het Europees verrekenen van toegerekende winsten en verliezen van een multinational opererende onderneming, zoals in de CCCTB wordt voorgesteld, is voor deze leden een brug te ver en een onverantwoorde inbreuk op het subsidiariteitsbeginsel. Hoewel er ook aan de CCTB nog het nodige te verbeteren valt, achten de leden van de ChristenUnie-fractie deze niet strijdig met het subsidiariteitsbeginsel. Verdergaande harmonisatie van winstbelastingen is naar het oordeel van deze leden namelijk onontkoombaar om zowel belastingontwijking tegen te gaan als om de race to the bottom met betrekking tot winstbelastingen te stoppen. Naar het oordeel van deze leden is een gele kaart derhalve op zijn plaats voor de CCCTB, maar niet voor de CCTB.

De leden van de **GroenLinks-fractie** oordelen positief over de subsidiariteit van zowel het EU-voorstel voor een CCTB-richtlijn, als de CCCTB-richtlijn. De leden benadrukken richting de Europese Commissie dat het kabinetsstandpunt hierin zeer verschilt van het standpunt van de GroenLinks-fractie, en zij distantiëren zich van het negatieve subsidiariteitsoordeel van het kabinet.

De leden van de GroenLinks-fractie zien belastingontwijking, net als de Commissie, bij uitstek als een grensoverschrijdend probleem. Men zou zelfs kunnen redeneren dat de soevereiniteit van individuele lidstaten momenteel al onder druk staat, doordat winsten eenvoudig over grenzen gaan, maar stelsels daar moeilijk op in kunnen spelen, en daarmee de grondslag reeds uitgehold wordt. Het toestaan van belastingontwijking tast zo de



beslissingsbevoegdheid van lidstaten aan. Dit vereist een internationale aanpak, en de EU is daarin een logisch instituut.

De leden van de GroenLinks-fractie menen ook dat het een logisch gevolg is van de vergaande integratie van de interne markt dat harmonisatie van regulering van de verkoop van producten ook leidt tot harmonisatie van regulering van de opbrengst van die verkoop.

Voorts menen de leden dat het vreemd is dat de subsidiariteit van richtlijnen die betrekking hebben op de inkomsten negatief wordt beoordeeld, terwijl de EU reeds vergaande regels oplegt waar het gaat om uitgaven en begrotingsevenwicht, binnen het SGP. Het lijkt de leden dan niet meer dan logisch dat er ook over de inkomstenkant afspraken gemaakt kunnen worden.

De leden beoordelen ook de proportionaliteit positief. Het Nederlandse kabinet meent dat de richtlijnen niet noodzakelijk zijn en tot veel extra regels leiden. De leden zien hierin wel een noodzaak, en achten de maatregelen juist wel proportioneel. De mate waarin belastingontwijking nu plaatsvindt, maakt stevige regelgeving en heldere coördinatie urgent en noodzakelijk. Desalniettemin vragen zij zich af of het niet verstandig zou kunnen zijn de invoering van de richtlijnen te vereenvoudigen, bijvoorbeeld door de optionaliteit voor bedrijven uit het voorstel te halen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben desalniettemin inhoudelijke kritiek op de richtlijnen. Zo zou het hen logisch lijken als er ook bodems in de richtlijnen worden ingebouwd, bijvoorbeeld in het tarief. Zij zijn dan ook benieuwd of de Commissie dit niet verstandig acht, om een 'race to the bottom' op tarieven te voorkomen. Voorts zien zij ook dat de uitwerking met betrekking tot de superafrek van de kosten van O&O-gelden nog aandacht behoeft, alsook de afrek voor het eigen vermogen.

Voorts bezien de leden van de GroenLinks-fractie binnen de CCCTB-richtlijn de verdeelsleutel kritisch. Zij zijn benieuwd naar alternatieve voorstellen van de Commissie hierin, waarin ruimte is voor bijvoorbeeld immateriële activa en diensten. Ook zijn de leden benieuwd hoe de Commissie de uitvoerbaarheid beoordeelt, of alle lidstaten voldoende in staat zijn dergelijke belastingregelingen uit te voeren. Alhoewel de leden dus de subsidiariteit van de CCCTB-richtlijn positief beoordelen, menen zij dat er inhoudelijk nog veel werk te doen is.

### **Beoordeling rechtsgrondslag**

Met betrekking tot de rechtsgrondslag hechten de leden van de **VVD-fractie** er waarde aan er expliciet op te wijzen dat deze richtlijnen met eenparigheid van stemmen moeten worden vastgesteld in de Raad.

De leden van de **PvdA-fractie** achten artikel 115 van het VWEU de juiste grondslag voor de voorstellen. De CCTB en CCCTB kunnen zoals eerder beschreven bijdragen aan het beter functioneren van de interne markt.

De leden van de **SP-fractie** zijn van mening dat het huidige voorstel binnen het toepassingsgebied van artikel 115 van het VWEU valt.

De leden van de **CDA-fractie** zijn van mening dat de Europese Commissie zich op de juiste rechtsbasis baseert.

De leden van de **PVV-fractie** zijn van mening dat het VWEU geen rechtsgrondslag biedt om de voorstellen in te voeren. Het VWEU geeft in zijn geheel geen basis voor maatregelen op het gebied van directe belastingen. Voor de directe belastingen geldt de soevereiniteit van de lidstaten. Het VWEU geeft in de artikelen 110 tot en met 113 wel bepalingen op het gebied van indirecte belastingen. Het betreft hier echter de heffing van de vennootschapsbelasting, die aangemerkt wordt als een directe belasting.

Artikel 115 van het VWEU biedt dan ook geen deugdelijke rechtsgrondslag voor deze voorgestelde richtlijnen omdat het de werking van de interne markt betreft en niet de directe belastingen. Zelfs met inachtneming van de gedragingen die de voorgestelde richtlijnen trachten aan te pakken moet er nog steeds sprake zijn van rechtstreekse invloed op de werking van de interne markt. Vooral is er geen sprake van rechtstreekse invloed zoals artikel 115 VWEU vereist.

Ook wordt er nadrukkelijk op gewezen dat de mogelijke toepasselijkheid van artikel 115 VWEU betekent dat deze richtlijn door de Raad met eenparigheid van stemmen moet worden vastgesteld.

De leden van de **D66-fractie** oordelen positief over de rechtsgrondslag van beide EU-voorstellen.

De leden van de **ChristenUnie-fractie** hebben geen opmerkingen over het beroep op artikel 115 VWEU voor deze beide richtlijnen.

De leden van de **GroenLinks-fractie** beoordelen de rechtsgrondslag positief, en kunnen zich vinden in het oordeel van de Europese Commissie. Het lijkt hen volstrekt logisch dat waar het functioneren van de interne markt onder één enkel rulebook moet komen te vallen, de belasting van die markt daarin meegenomen wordt. Het lijkt hen, net als de Commissie, dat dit het systeem meer bestand maakt tegen agressieve fiscale strategieën. Zij zien in deze voorstellen dan ook een verbetering van de werking van de interne markt.